

TÜRKİYE-FİLİSTİN HATTI

kadınlar yazdı

BIRUN

İçindekiler

Alev Alath	9
Ülkü Özel Akagündüz.....	17
Cihan Aktaş	19
Hülya Aktaş	23
Hülya Alper	25
Fatma Karabıyık Barbarosoğlu	31
Alev Erkilet Başer	35
Nihal Bengisu	43
Ayşe Böhürler	49
Seyhan Büyükcökşün	55
Meryem Canan Ceylan.....	59
Münire Daniş	63
Hafize Demir.....	67
Sibel Eraslan	69
Hilâl Görgün	73
Nilgün Görken	77
Mine Alpay Gün	83
Afet İlgaç	85
Mine İzgi.....	89
Halime Kökçe	93
Sevgi Kurtulmuş	97
Fatma Kutluoğlu	101
Neşe Kutlutaş	105
Bakiye Marangoz.....	109
Nuray Mert	113
Süreyya Önal	117
Melek Paşalı	119
Yıldız Ramazanoğlu	123

İnci Şahin	127
Hülya Şekerci	129
Emine Şenlikoğlu.....	133
Nazife Şişman	137
Çiğdem Çetinkaya Tavkul	141
Ayşe Göktürk Tunceroğlu	143
Hasibe Turan	147
Sabiha Ünlü	153
Nuray Yıldız	157
Aysel Zeynep Tozduman	159

Sunuş

29 Mart 2002... Günlerden Filistin... Portakal bahçelerine, zeytin ağaçlarına, kundağının içinden etrafına merakla bakınan bebeklere füze-lerle anlatlıyor 'burası neresi'. Kuşatmayı daraltmak, teslim olması için şehirleri dövmek, kapalı bölgeler oluşturmak deyimlerinin karşılığını ya-şayan bilir...

Ya bölgeyi temizlemek? Kaç yüz insan uykusunda, yemekte, okulda ya da işindeyken yok edilince bölge temiz sayılır. Bir ülke böyle calınıyor yıllardır. "Halksız topraklar" böyle halksızlaştırılıyor. Çocuk seslerinin kuş seslerine karşıtı ülkenin "*no man's land*" oluşunun kanla yazılan hikayesi bu.

Dünyada özellikle son elli senedir hiçbir kuşak yoktur ki Filistin halkın ugradığı soykırımlardan birine tanıklık etmiş olmasın. Ya da yaşadığı süre içinde en az birkaç büyük katliama ve yıkıma şahit olma bahtsızlığına uğramasın. Ya her gün teker teker vurulduklarından kayıtları bile tutulma-ya değer görülmeyenler... Dünyanın en kanıksanmış ölümleri...

Tam da çiçeklerin meyveye durma vaktinde zalmilerin saldırısı vakti geldi yine. "İsrail işgal etmiş". Oysa bu topraklar elli dört senedir zaten işgal altında. İnsanlık tarihinin bütün kazanımları buradaki vahşete kayıt-sız kalındıkça sıfırlanıyor... Bir yukarı tırmanma başlayacaksa yeniden, "Filistin" çetin bir imtihan sorusu olarak önumüzde duruyor...

Haftalardır tanklarla çığnendi ruhumuz. Bedenlerimizi derin bir ku-şatılmışlık acısıyla gezdiriyoruz evde ve sokakta. Hiçbir şey soğutamadı yanın kalbimizi. Birbirimizi gece dualarına çağrırdık, mitinglere katıldık, kermeslere koştuk yardım olsun diye. Hissiyatımızı gelecek kuşaklara ta-shımak için yazmaya karar verdigimizde ise, biz yazdık diye bugün için hiçbir şeyin değişmeyeceğini biliyorduk. Ama bu tanıklığın, geleceği kur-mada anlamlı ve mütevazı bir katkı olacağını düşündük yine de.

Kitaba bir yazıyla katılmamasını istediğimiz yazarların çoğunun telefon-daki sesleri unutulacak gibi değil. Acısını içine gömen, derin bir suçluluk ve çaresizlik içine gömülen, yaşananlar karşısında bir İNSAN olarak ağır bir incinmeye uğrayan insanların duyarlı sesleri. Bir de bu yoğun empati içinde, taze bir acı üzerine söz söyleyemem diyenler oldu. Bir taş atamıyorsam, yazmaya hakkım yok, diyenler de. Bizim zamanında ulaşamadığımız, bu yüzden bağışlanma dilediğimiz yazarlar da var.

Yazılıar çağ'a tanıklığımızdır...

Kalbi olanlar yazdı... Böyle yazdı...

Yazanlar içlerindeki yangının bir ucunu katabildi yazdıklarına. Böylesine sıcak bir tanıklığın içinden duyu yüklü yazılar çıktı. Yazılarda en çok öne çıkan husus, tanık olunan vahşete mesuliyet duygusuyla yaklaşılmıştı. Herkes 'birey olarak ben ne yapabilirim' sorusuna cevap arıyordu satırlarında. Temenni edilir ki; bu mesuliyet duygusu Türkiye'de yaşanan çok çeşitli sorunlar karşısında da ortaya çıksın ve her şahıs çözümün bir parçası olmanın şuurıyla hareket etsin...

FİLİSTİN VE BİZ

Alev Alatlı

İlk siyonist dalgaların Filistin kıyılarına çarptıkları yıllar, 1880'ler. "Dünya Devleti"nin temellerinin atıldığı tarih 1877, "Yuvarlak Masa" gizli cemiyeti. John D. Rockefeller, John P. Morgan, Andrew Carnegie, Mayer A. Rothschild, Cecil Rhodes beşisi. John D. Rockefeller, petrol imparatoru, ünlü Standard Oil Tröst'ün sahibi, 1890'lı yıllarda Birleşik Devletler petrol endüstrisinin yüzde yetmiş beşi kendisine ait. Ayrıca demir madenleri, ormanları, imalat sanayiinde ve ulaşım sektöründe büyük iştirakları var. Yaklaşık 150 yıllık bir "Rockefeller Hanedanı"ndan bahsediliyor, servetlerinin 1-2 trilyon dolar olduğu hesap ediliyor. John P. Morgan, uluslararası banker ve gezegenimizin ilk milyar dolarlık (1901 yılı itibarıyla) endüstrisinin, U.S. Steel'in sahibi, "Amerika'yı Amerika yapan adam" diye bilinen kişi. Andrew Carnegie, 1890'da İngiltere toplamından daha fazla çelik üreten Carnegie Çelik'in sahibi, ayrıca kömür ve demir madenleri, ticaret gemileri ve demiryolları var. Mayer Rothschild, ünlü Rothschild Hanedanı'nın kurucusu banker - Rockefeller'den daha zengin, 2000'li yılların başındaki servetlerinin 3 trilyon dolar olduğunu bahsediliyor. Ve Cecil Rhodes, ünlü Elmas İmparatoru. Güney Afrika elmas tarlalarını işleyen, Güney Afrika'yı İngiltere adına fetheden adam. Rhodes adını onun soyadından alıyor. Ayrıca apartheid/ırk ayriminin mucidi. Bu beş adamın akıl hocaları, Oxford Üniversitesi profesörlerinden John Ruskin. 1877'de "Yuvarlak Masa" adındaki gizli cemiyeti kuruyorlar. Amaçları: İngilizce konuşan dünyayı bir oligarşik federasyon halinde birleştirmek. Büyük Britanya İmparatorluğu'nu siyasi, ekonomik ve kültürel olarak yeniden yapılandırmak suretiyle, oligarşik dünya federasyonuna giden yolu açmak. 1875'te Süveyş Kanalı'na ortak olabilmesi için İngiliz hükümetine birkaç saat içinde dört milyon ster-

lin bulanlar, böylece vazgeçilmez de oldular, lord, baron vs., asalet unvanları alanlar Rothschilder. İngiltere'de, Avusturya'da parlamentoya giren ilk "Yahudiler" olma onurunu paylaştılar. Ama asla Yahudi halkın-dan yana olmadılar.

•••

Pencesiz odada kapana sıkıştırılmış yetmiş kusur yaşındaki parkinson hastası yiğidin zilletten son kurtuluş umudu, masasının üstündeki mumun solgun ışığında parlayan tabancası. Dışarıda tenasül uzuvlarını ateşli silâh bellemiş, mukaddeslere saldırmaktan özel bir hazırlıktan belli Amerikan yetiştirmesi delikanlı rambolar. Benzeri sahneyi Afganistan'a atılan bombaların üzerindeki "seksi" karalamalardan da tanıyoruz, Taksim'de pantolonlarını indiren ilkel İngilizlerden de, Ramallah televizyonunda porno filmler yayinallyan alçaklılardan da. Aciya eklenen haka-ret, 'Aaah!' ama, "Abartma kardeş! Şaka, şaka!"

Temkinli entelektüeller, İsrail'in teknolojik başarılarıyla gözleri kamaşan neoliberalist gerçekçiler, hayatı bir kez gelindiğinin bilincinde olan pragmatikler, "Ne yani Filistinlileri tutmak zorunda mıyız?" diyen "bağımsız" kafalar. Sonra art arda sıralanan gerekçeler: Araplar bizi zamanında sırtımızdan bıçakladılar, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni tanımadılar, MOSSAD olmasaydı Apo'y'u yakalayamazdık, IMF paramızı keser, vs. vs.

Dinliyorum, dinliyorum; ama zihnimden atamadığım bir tasvir var: "Fiili livata." Yaser Arafat nezdinde Filistinlilere yapılanın ve herkesin gözü önünde yapılanın bende uyandırıldığı etki, iğrenç bir hırtın, iğrenç bir tecavüzüne uğrayan mağduru seyrediyor olmak. Vardığım sonuç; öldürmek hiçbir şey değil, hatta öldürmek de hiçbir şey değil; ama bu tecavüz hiçbir açıklaması, hiçbir hafifletici nedeni olamayacak bir sapıklık. Erkeklik deseniz erkeklik değil, cinsellik deseniz, haşa! Bu, kadın ya da erkek, insan olanı hadim edecek türden aşağılık bir suiistimal. İnsanlığın iğdiş edildiğini düşünmekten kendimi alamıyorum. Adalet duygumu bu denli rencide eden başka bir savaş var mı, diye düşündüğümde, Hiroshima'ya atılan atom bombası da dahil olmak üzere, bundan iğrencini bulamıyorum, hayır. Bu saptamayı yaptıktan sonra, sıra nedenlerini irdelemeye geliyor. Bu defa da belleğimden yükselen bir dörtlü:

*“Zulmü alkışlayamam, zalimi asla sevemem;
Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövemem.
Biriecdadıma saldırdı mı, hatta boğarım!..
-Boğamazsın ki!
-Hiç olmazsa yanından kovarım.”*

Devamını da ben getiriyorum: “Nerdenecdadın oluyor, elin Arap’ı?” derler, bu defa da önce Türk, sonra Müslüman olan dostlarım. “Mazlumluktan, dilsizlikten tanışıyoruz.” desem, bu defa da “Osmanlı emperyalistti, biz nereden mazlum oluyoruz? Zaten Ermenileri de kes- tik.” diyenlerin sesleri kulağımda. Ne zaman unuttuk, bir şeye sırf “hak- sızlık” olduğu için karşı çıkmayı?

Günümüz İsaaililerinin tarih sahnesine göcebe Bedeviler olarak çıktıklarını hatırlıyorum. Kayalara, sığırlara, koyunlara, mağaraların ve te- pelerin ruhlarına, havanın cinlerine tapan göcebeler olduklarını. Boğa kültürünü, Hazreti Musa’nın Altın Buzağı’nın önünde çırılıçıplak dans eden Yahudilerden üç bin tanesini ibreti alem için katlettirdiğini¹ hatırlıyorum.

Yahova’nın adına ilk kez Kenan’daki kazılarda toprak çanak- larda rastlandığını hatırlıyorum. Bronz Çağı Kenan ilâhalarından birisinin, şimşek ve gök gürültüsü ilâhının adıydı Yahova.

Şimşek ve gök gürültüsü ilâhının Yahudilerin “ulusal tanrı”sına evril- mesini hatırlıyorum. Ama âlim-i mutlak bir tanrı hiç olmadı. O kadar ol- madı ki, Mısırlıların ilk-doğan çocuklarını öldürmeye karar verdiğiinde, yanlışlıkla Yahudi çocukların da öldürmesin diye Yahudilerden kendi ev- lerini kurban kaniyla işaretlemelerini istemişti ki ayırt edebilsin.² Hata- dan münezzeх bir tanrı da değildi. “Adem’i yaratmış olmaktan” pişman olabildiği gibi, zaman zaman da “tamahkâr, huysuz, kaniçici, kaprisli ve aşık yüzlü”³ olabiliyordu: “Kime mültefit davranışım istersem, ona mül- tefit davranışım; kime acımasız olmak istersem, ona acımasız olurum.”⁴ “Yayılmacı ve emperyalistik bir tanrı”ydi.⁵ Yahudilerin “karşı karşa- geleceği... tüm halkları yok edeceğine”⁶ söz veriyor; Kenanlıları ve Hitit- leri topraklarından “yavaş yavaş”⁷ atacağını, Yahudilerin fethettiği tüm toprakları sahipleneceğini söylüyordu.⁸

“Pasifist saçmaliğa inanmaz; Vadedilmiş Topraklar’ın bile ancak ki- liç zoruyla kazanılabileceğini ve tutulabileceğini biliyor; kendisi bir savaş

TÜRKİYE-FİLİSTİN HATTI KADINLAR YAZDI

EDİSYON

Alev Alatlı • Ülkü Özel Akagündüz • Cihan Aktaş • Hülya Aktaş • Hülya Alper
Fatma Karabıyık Barbarosoğlu • Alev Erkilet Başer • Nihal Bengisu
Ayşe Böhürler • Seyhan Büyükoşkun • Meryem Canan Ceylan
Münire Daniş • Hafize Demir • Sibel Eraslan • Hilâl Görgün
Nilgün Görken • Mine Alpay Gün • Afet Ilgaz • Mine İzgi
Halime Kökçe • Sevgi Kurtulmuş • Fatma Kutluoğlu
Neşe Kutlutaş • Bakiye Marangoz • Nuray Mert • Süreyya Önal
Melek Paşalı • Yıldız Ramazanoğlu • İnci Şahin • Hülya Şekerci
Emine Şenlikoğlu • Nazife Şışman • Çiğdem Çetinkaya Tavkul
Ayşe Göktürk Tunceroğlu • Hasibe Turan
Sabiha Ünlü • Nuray Yıldız
Aysel Zeynep Tozduman

ISBN 975-8456-27-X

9 789758 456277

BİRÜN KÜLTÜR SANAT YAYINCILIK